

Inarin kunta
Piiskuntie 2
99800 Ivalo

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) kuuluttaa kaivoslain (10.6.2011/621) 40 §:n nojalla.

kullanhuuhdentalupahakemuksen

Hakijat: Pekka Merenluoto, Antti Merenluoto, Vilhelmiina Merenluoto, Markku Arrela, Veli-Pekka Arrela

Lupatunnus: HL2022:0007

Alueen sijainti: Inarin kunta, Lemmenjoen kansallispuisto, Merenluoto, 2,2 ha.

Lapiokaivu, n 50m³/vuosi. Hakija on hakenut lupaa päätöksen täytäntöönpanoon mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Mielipiteet ja muistutukset

Mielipiteet ja muistutukset voi lähettää 12.10.2022 mennessä lupatunnus mainiten sähköisesti osoitteeseen kaivosasiat@tukes.fi Tukeisiin tai osoitteeseen PL 66, 00521 Helsinki.

Nähtävilläolo

Kuulutus ja hakemusasiakirjat ovat nähtävänä 5.9.2022 - 12.10.2022 Tukesin verkkosivuilla osoitteessa <https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/kullanhuuhdentaluvat>. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7) päivänä kuulutuksen julkaisusta.

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 5052 000

KULLANHUHDONTALUPAHAKEMUS

Pakolliset kentät ovat merkitty tähdellä. Ennen hakemuksen toimittamista kaivosviranomaiselle, kullanhuhdONTALUPAA hakevan on huolehdittava, että pakolliset kohdat ovat täytetty asianmukaisesti.

1. HAKIJAN TIEDOT

1.1. Etu- ja sukunimi *

Pekka Merenluoto

1.2. Postiosoite *

1.3. Postinumero *

1.4. Postitoimipaikka *

1.5. Puhelinnumero

1.6. Sähköposti

1.7. Muut hakijat yhteystietoineen

Merenluoto Antti	Merenluoto Vilhelmiina
Arrela Markku	Arrela Veli-Pekka

2. ALUEEN TIEDOT

2.1. Ehdotus alueen nimeksi

Puskun kultapankki

2.2. Alueen pinta-ala * ha (enintään 5 ha)

2.3. Sijainti: Lappi, valtion omistama alue *

Inarin kunta

Sodankylän kunta

Sallan kunta

muu

mikä?

2.4. Haetun alueen tarkempi sijainti (joen, puron tarkkuudella)

Puskun ja ruihtun vedenjakaja
Alueella sijaitsevan kaivospiiri Nipan kaivosten rajojen sisällä ja osin entisin rajoin

2.5. Hakijan esitys luvan voimassaoloajaksi, mikäli vähemmän kuin 4 vuotta: vuotta

2.6. Selvitys hakemuksen kohteena olevasta alueesta sekä alueen käyttöä koskevista rajoituksista sekä pääpiirteittäinen selvitys merkittävistä luonto- ja kullanhoidontakulttuuriarvoista alueella *

Selvitys mm. luonnonsuojelulain, erämaalain ja muinaismuistolain nojalla aluetta koskevista rajoituksista. Saamelaisten kotiseutualueita ja erityistä poronhoitoaluetta koskevassa hakemuksessa on kyseisiä alueita koskevat säännökset otettava huomioon.

Alue kuuluu kokonaisuudessaan Lemmenjoen kansallispuistoon.
Alue on kokonaisuudessaan erityistä poronhoitoaluetta (Sallivaaran paliskunta).
Alue on kokonaisuudessaan saamelaisten kotiseutualueita.
Alueelta ei ole tavattu muinaismuistolain mukaisia muistomerkkejä tai kulttuurijäänteitä.
Alueella ei ole tavattu kullanhoidontakulttuurikohteita

2.7. Selvitys alueen käyttöä koskevien rajoitusten huomioon ottamisesta *

Alueella toimitaan kymmenien vuosien aikana vakiintuneiden lapiokaivukäytäntöjen mukaan, joista ei paikallisella Sallivaaran paliskunnalla eikä Metsähallituksella ole ollut huomauttamista.
Alueella ei harjoiteta mitään sellaista toimintaa, joka vähentää tai uhkaa alkuperäiskansojen oikeutta toteuttaa kulttuuriaan.
Kullankaivu on pienimuotoista etsintä- ja lapiokaivuhuodyntämistoimintaa, mikä on kansallispuiston sääntöjen sallimaa toimintaa.

2.8. Selvitys alueen oikeusvaikutteisista kaavoista ja mahdollisesti vireillä olevista kaavahankkeista sekä selvitys siitä, ettei haetulla alueella ole kaivoslain (621/2011) 46 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua estettä *

Alueella ei ole voimassaolevaa asemakaavaa.
Alueella on voimassa valtioneuvoston 27.12.2007 vahvistama Pohjois-Lapin maakuntakaava. Kaavassa haettu alue on koko kansallispuiston kattavalla värikoodilla merkitty: suojelualue ja historiallinen kullanhoidontakulttuurialue on lisäksi merkitty lisäkoodilla ma (kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue).

Valmisteilla olevassa Pohjois-Lapin maakuntakaavassa alue on merkitty tunnuksella MaV (5934): KULTTUURIYMPÄRISTÖN JA/TAI MAISEMAN VAALIMISEN KANNALTA VALTAKUNNALLISESTI TÄRKEÄ ALUE TAI KOHDE

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt.

Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ja maiseman ominaispiirteiden vaaliminen ja turvattava merkittävien maisema- ja kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen. Kohteisiin tai alueisiin merkittävästi vaikuttavissa hankkeissa tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.

3. SELVITYS TOIMINNASTA JA TOIMINNAN VAIKUTUKSISTA

3.1. Kuvaus toiminnan määrästä, laadusta ja aikataulusta *

Kaivu tapahtuu lapiolla ja polttomoottoripumpulla

Alustava aikataulu on:

toiminta on jatkumoa hakijan lähisukulaisten (vanhempien) lähialueella aiemmin tekemälle tutkimus ja hyödyntämistyölle.

Etsintätyö ja varsinainen kaivutyö 1 - 4 vuodet, mahdollinen jatkoaika

Alueen maisemointi ja lopputyöt 4 vuosi tai 14 vuosi

3.2. Onko alueella tarkoitus suorittaa koneellista kullankaivuuta?

Kyllä

Ei

3.3. Onko hakijalla alueelle voimassaoleva ympäristölupa?

Kyllä

Ei

3.4. Onko hakemukseen liitetty kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma? *

Kyllä

Ei

3.5. Miten kulku alueelle järjestetään? *

Alueen läpi kulkevia mönkijäuria hyödyntäen 1983 vuodesta jatkuneen käytännön mukaisesti, jolloin hakijan lähisukulaiset (vanhemmat) on aloittanut alueella koneellisen kullankaivun.

Talvihuolto moottorikelkalla vuosikymmenien aikana vakiintuneiden käytäntöjen mukaisesti

3.6. Selvitys niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea *

Mainitse mm. alueen paliskunta, sijoittuuko alue saamelaisten kotiseutualueelle, ym.

Sallivaaran paliskunta

Saamelaiskäräjät - alue on saamelaisten kotiseutualuetta

Inarin kunta

Metsähallitus/luontopalvelut

3.7. Hakijan arvio toiminnan ympäristö- ja muista vaikutuksista sekä selvitys toiminnan haitallisten vaikutusten ehkäisystä *

Jos kullanhuuhtontalupaa koskeva hakemus kohdistuu saamelaisten kotiseutualueelle, on toiminnan vaikutuksia arvioitava saamelaisten oikeuden kannalta alkuperäiskansana, koltta-alueella kolttalaissa säädettyjen tavoitteiden kannalta ja erityisesti poronhoitoalueella poronhoidon kannalta.

Alueella kaivetaan maata enintään aarin verran kerrallaan, jonka jälkeen alue ennallistetaan mahdollisuuksien mukaan. Alue pidetään porojen liikkumisen kannalta mahdollisimman turvallisena. Porot eivät ole huomattavasti laajemmastakaan toiminnasta ennenkään häiriytyneet, vaan hakeutuvat maakasojen päälle makoilemaan ja syövät mielellään ennallistetuissa paikoissa kasvavaa kortetta ja heinää. Porotalouden lisäksi on mahdotonta tunnistaa mitään suoria tai välillisiä vaikutuksia saamelaisten oikeuteen harjoittaa kieltään ja kulttuuriaan. Alueella voi harjoittaa metsästystä kuten aiemminkin, alueella on ollut vaatimattomat kalastusmahdollisuudet ja säilyvät sellaisenaan. Toiminta ei haittaa keräilyä eikä muuta luonnonkäyttöä. On vaikea kuvitella kuinka se vaikuttaisi käsistöiden tekemiseen, tarinaperinteeseen tai joikaamiseen tai näiden nykyisiin muotoihin. Paikalliset saamelaiset ovat kaivaneet ja kaivavat alueella itsekin kultaa. Alue ei kuulu koltta-alueeseen.

3.8. Selvitys toiminnan lopettamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä sekä jälkitoimenpiteistä *

Kaivukuopat tasoitetaan tai luiskataan ja sivuun siirretty orgaaninen aines laitetaan pintakerrokseksi mahdollisuuksien mukaan.

Mahdollisuuksien mukaan maisemointia tehdään vuosittain lopputöiden vähentämiseksi.

4. RAKENTAMINEN

4.1. Haetaanko alueelle lupaa rakentaa rakennus tai rakennelma tämän hakemuksen yhteydessä?

Kyllä Ei

4.2. Perustelut rakentamistarpeelle

Hakijalla lähisukulaisilla (vanhemmilla) on alueella rakennusluvallinen rakennus, joka aiotaan säilyttää. Hakija pyytää tätä varten merkitsemään kullanhuuhtontalupaan rakennuspaikan, koska kämpän käyttötarkoitus jatkuu entisen kaltaisena
Kämpän käyttötarkoitus jatkuu entisen kaltaisena.
Lisärakentamistarvetta ei ole.

4.3. Onko hakemukseen liitetty rakennusta tai rakennelmaa koskevat rakennuspiirustukset?

Kyllä Ei

5. VAKUUS

Hakijan ehdotus vakuuden suuruudesta/selvitys sen tarpeellisuudesta. **Ehdotus perusteltava.**

Perustelut:

Kaivu tapahtuu aiemmalla konekaivualueella tai sen välittömässä läheisyydessä ja on pienimuotoista.

Kaivu on ollut vakiintunutta ja hyvin kontrolloitua.

Kalusto on kevyttä ja helposti siirrettävää. Alueella on vain vähän siivottavaa.

Alueelle on helppo ja edullinen tulla: Mönkijäreitti on alueen rajalla ja sitä pitkin voi liikkua millä tahansa kalustolla ilman ongelmia.

Toimeenpanomääräykseen liittyväksi ylimääräiseksi vakuudeksi hakija ehdottaa _____ Perusteluna on, että alue on ollut konekaivualue, eikä lapiolla tehtävä työ tee muutoksenhakua tarkoituksettomaksi ko. alueella.

6. MUUT TIEDOT

Muut hakemuksen käsittelyyn mahdollisesti vaikuttavat lisätiedot.

Kysymyksessä on kaivoslain (621/2011) 182 §:n mukainen hakemus, hakemus koskee Nipan kaivokset entisen kaivospiirin osittaista aluetta. Hakemukseen on Kari Merenluodon kirjallinen suostumus.

Hakija pyytää viranomaista määrittämään päätöksen yhteydessä toimeenpanoluvan muutoksenhaun varalle.

Toimeenpanolupa ei tee muutoksenhakua tarkoituksettomaksi, koska asia koskee lupa-aluetta, mitä on aiemmin kaivettu kaivinkoneella ja haettu oikeus koskee vain lapiokaivua.

Pekka Merenluoto Antti Merenluoto Vilhelmiina Merenluoto Markku Arrrela Veli-Pekka Arr

Allekirjoitus (kaikkien hakijoiden) *

PAKOLLISET LIITTEET:

1. Hakijan virkatodistus (kaikkien hakijoiden)
2. Kartta alueesta
3. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Muista liittää hakemukseen kaikki tarvittavat liitteet!

Lähetä hakemus

Tulosta hakemus

KAIVANNAISJÄTTEEN JÄTEHUOLTOSUUNNITELMA

Jätehuoltosuunnitelman voi tehdä tällä lomakkeella tai vapaamuotoisesti. Tästä lomakkeesta tulee täyttää kohdat 1-5 ja 7. Huomaa, että kohta 6 koskee VAIN mahdollista jätealuetta.

1. Kullanhuuhdonta-alueen lupatunnus (täytetään, jos tiedossa)

Haettu alue: Puskun kultapankki

2. Kullanhuuhdontaluvan hakija/ haltija

Pekka Merenluoto

3. Kaivannaisjäte

Kaivannaisjätteen laji	Arvioitu määrä (m ³) koko tuotantoaikana	Hyödyntäminen 1 maisemoinnissa 2 muu hyödyntämistapa, mikä?	Tiedot ympäristövaikutuksista. Sanallinen kuvaus.
Pintamaat	100	1. Maisemoinnissa	Pilaantumattomia maa-aineksia, ei ympäristövaikutuksia läjitys voi tuottaa visuaalista haittaa
Kannot ja muu puuaines	5	2. Polttopuuna, mikäli kelpollista	Läjitys voi tuottaa visuaalista haittaa
Kivennäismaat (kivet ja muu maa-aines)	400	1. Maisemoinnissa	Läjitys voi tuottaa visuaalista haittaa
Muut (esim. selkeytysal- taiden lietteet) Yksilöi alle			
Altaiden pohjiin kertyvä lieju ja muta	5	1. Maisemoinnissa	Lieju ja muta on kuoppien pohjalla, ei edes visuaalista haittaa

4. Selvitys vaikutusten ehkäisemiseksi toteutettavista toimista toiminnan aikana ja sen päätyttyä (esim. sijoitus, peittäminen, ym.)

Tutkimustoiminnan kasat sijoitetaan painanteisiin yms. sellaisiin maastonkohtiin, että ne eivät näy kauas. Kuoppien seinämät sorrutetaan siten, että niistä ei ole kulkijoille vaaraa. Mikäli altaisiin kertyy liejua ja on todennäköistä, että kevättulvat pääsevät siihen, lieju peitetään hiekalla ja soralla. Läjitysalueet sijoitetaan niin, että ne eivät pääse valumaan jokeen.

5. Selvitys seurannasta ja tarkkailusta toiminnan aikana ja sen päätyttyä (esim. silmämääräinen tarkkailu)

Pilaantumattomien maa-ainesten läjitysalueita seurataan silmämääräisesti.

6. Tiedot maa- ja kiviainesjätealuetta koskevista jälkitoimenpiteistä (esim. siistiminen, maisemointi)

Maisemointia tehdään mahdollisuuksien mukaan vuosittain.

7. Päivämäärä ja laatija

5.6.2022

Pekka Merenluoto

Jätehuoltosuunnitelmaa ei vaadita, jos luvanhaltijan on laadittava sellainen ympäristönsuojelulain nojalla.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman tavoite ja sisältö:

Jätehuoltosuunnitelman laatimisen tavoitteena on jätteen synnyn ehkäisy, jätteiden hyödyntämisen edistäminen sekä ympäristön pilaantumisen ehkäisy.

Kullanhuuhdonnassa syntyvät kaivannaisjätteet:

Kullanhuuhdonnassa syntyviä kaivannaisjätteitä ovat esimerkiksi pintamaat, kannot, kivet ja selkeytysaltaiden lietteet. Pintamaat ovat tuotantoalueen valmistelussa poistettavia maita, jotka ovat pääasiassa orgaanista ainesta; turvetta ja kasvillisuutta. Valmistelun ja tuotannon aikana alueelta voi kertyä kiviä sekä kantoja.

Ympäristövaikutukset riippuvat kaivannaisjätteestä ja sen hyödyntämisestä. Lietteistä voi tulla kiintoaine- ja ravinne päästöjä, jos lietteet sijoitetaan eroosiolle alttiiksi lähelle oja. Maa-aineksen läjittäminen voi aiheuttaa maisemahaittaa.

Kaivannaisjätteiden hyödyntäminen:

Pintamaita ja kiviä voi käyttää maisemointiin. Tällaiset toimenpiteet ovat kaivannaisjätteen hyödyntämistä.

Lähetä hakemus

Tulosta hakemus

Turvallisuus- ja
kemikaalivirasto

Helsinki
PL 66 (Opastinsilta 12 B)
00521 Helsinki

Tampere
Kalevantie 2
33100 Tampere

Rovaniemi
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

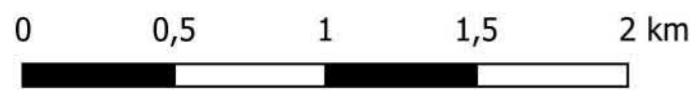
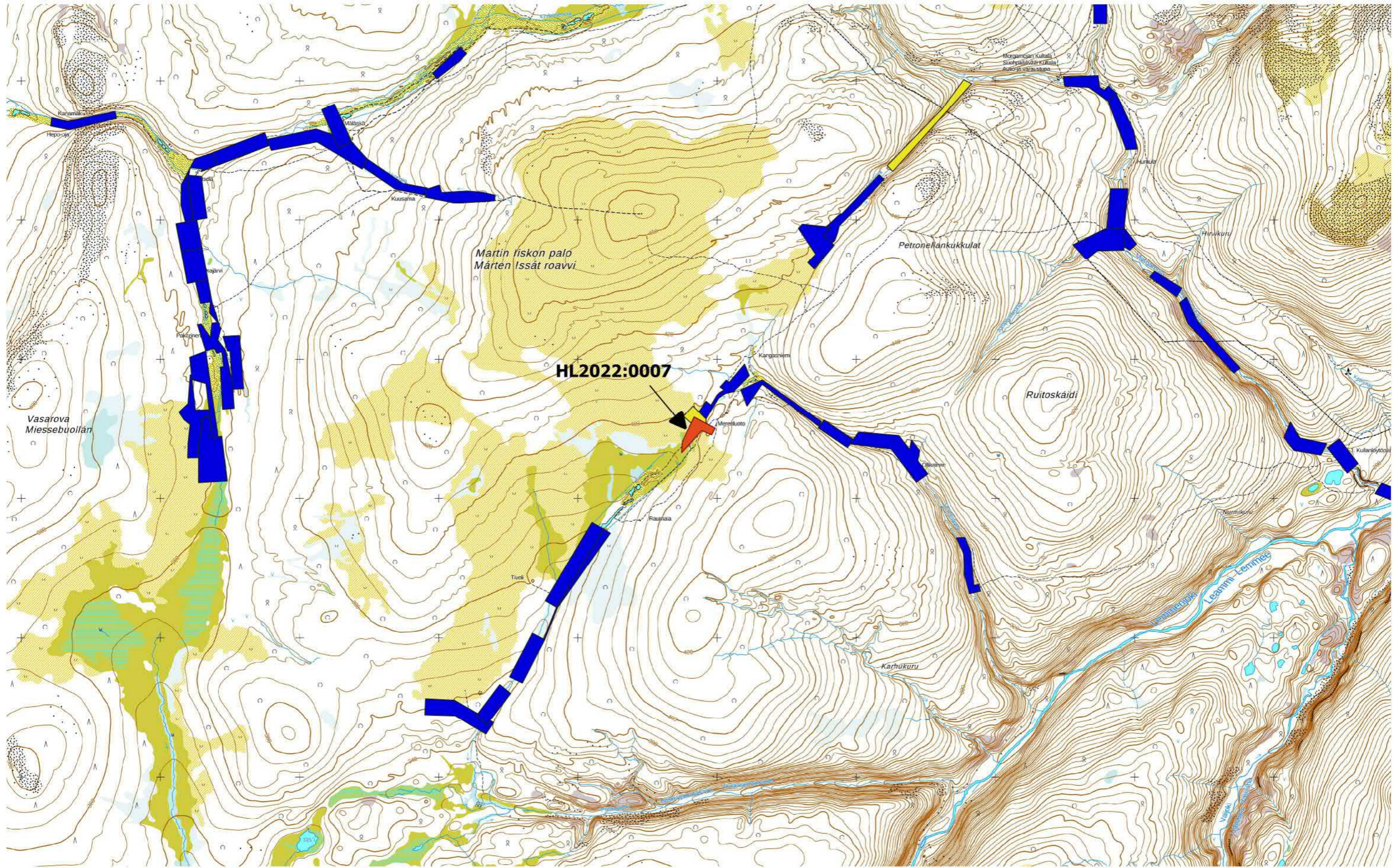
Neuvonta 010 6052 127
www.tukes.fi/kaivosasiat
kaivosasiat@tukes.fi

**Natura 2000
Lemmenjoen
kansallispuisto**

HL2022:0007

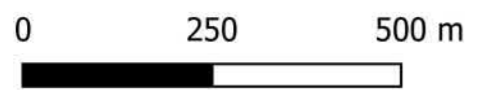
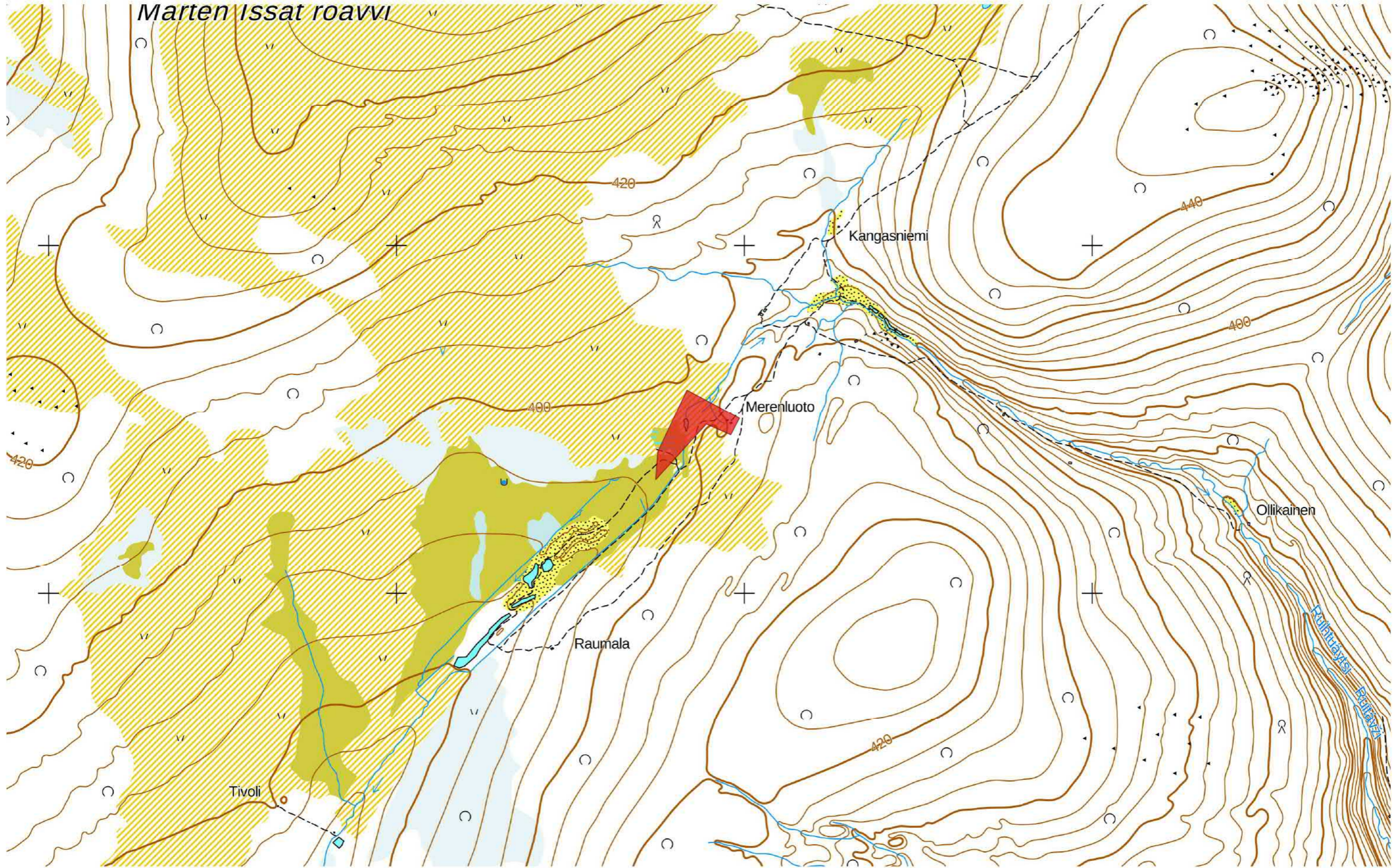

**Keltainen alue = Kullanhuuhdentalupahakemusalue
Sininen alue = Kullanhuuhdentalupa-alue**

Keltainen alue = Kullanhuuhdentalupahakemusalue
Sininen alue = Kullanhuuhdentalupa-alue

Marten Issat roavvi

Selvitys kullanhuuhdantalupahakemuksen HL2022:0007 suunnitellusta toiminnasta ja muista lupa-alueen lähistöllä olevista kaivoslain luvista alueiden käyttömuodoista, jotka voivat häiritä saamelaiskulttuuria

Yleistä kullanhuuhdonnasta

Kullanhuuhdonta on ollut pienenevä maankäyttömuoto koko 2000-luvun ajan. Vuonna 2000 kullanhuuhdontaan oikeuttavia lupia on ollut voimassa yli 400, 2010-luvun alkupuolella lupamäärä oli lähes puoliintunut noin 200–230 kpl välille. Viime vuosina lupamäärä on kuitenkin ollut nousussa, tällä hetkellä lupia on voimassa 374 kpl. Osa lupamäärän kasvusta selittyy kullanhuuhdontaan oikeuttaneiden kaivospiirien (28 kpl, 428 ha) lakkaamisella, niiden tilalle on haettu yhteensä 58 kpl (237 ha) kullanhuuhdantalupia.

Hakemuksia on vireillä 81. Hakemuksista 10 kpl on jatkohakemuksia hakemushetkellä voimassa olleille luville. (lähde: Kaivosrekisteri 10.8.2022).

Kullanhuuhdon mahdollinen vaikutus saamelaiskulttuuriin selvitetään paliskunnittain, koska poronhoito on tärkeä osa saamelaiskulttuuria ja se on alueiden käytön kannalta herkkä elinkeino. Koska paliskuntien alueet on selkeästi rajattu aidoilla, kaivoslain mukaisen kullanhuuhdon vaikutukset saamelaiskulttuurille rajoittuvat pääasiallisesti sen paliskunnan alueeseen, jolla kullanhuuhdonta harjoitetaan.

Kullanhuuhdantaluvan nojalla ei saa harjoittaa toimintaa, joka vaikuttaa vesistöön. Mikäli tällaista toimintaa on suunniteltu lupa-alueella harjoitettavan, tulee toimintaan olla ympäristö- tai vesilupa. Näissä luvissa toimivaltainen viranomainen on Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

Lupahakemusalueen kuvaus

Kullanhuuhdantalupa-alue HL2022:0007 (2,2 ha) sijoittuu Inarin kuntaan, Merenluotoon, Sallivaaran paliskunnan alueelle sekä Lemmenjoen kansallispuistoon, Natura 2000-alueelle.

Sallivaaran paliskunnan kokonaispinta-ala on noin 290 000 ha. Sallivaaran paliskunnan alueelle sijoittuu 67 kpl kullanhuuhdontaan oikeuttavia kullanhuuhdantalupia, pinta-alaltaan yhteensä noin 255 ha. Kullanhuuhdantaluvista 8 kpl, pinta-alaltaan 33,7 ha, sijoittuu kyseisen lupahakemusalueen läheisyyteen. Alueen läheisyyteen sijoittuu 2 kpl kullanhuuhdantalupahakemuksia (noin 3,2 ha).

Lupahakemuksen mukaisen toiminnan kuvaus

Alueella on tarkoitus harjoittaa lapiokaivua, vuotuinen kaivumäärä on noin 50m³.

Muut häiritsevät alueiden käyttömuodot hakemuksessa tarkoitetulla alueella ja sen läheisyydessä

Lupahakemusalue kuuluu Lemmenjoen kansallispuiston alueeseen. Alueella ei harjoiteta metsätaloutta. Puiston käyttöä ohjaa asetus eräistä valtion omistamille alueille perustetuista kansallispuistoista ja luonnonpuistoista (932/1981) sekä Lemmenjoen kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma.

Lemmenjoen kansallispuistoon tehdään noin 17 000 käyntiä vuodessa. Valtaosa käynneistä sijoittuu Lemmenjokilaaksoon ja kulta-alueelle, joka on varattu virkistyskäyttövyöhykkeeksi. Virkistyskäyttövyöhykkeeksi on varattu noin 11 % koko puiston alueesta.

Lupahakemusalueella ei ole retkeilyreittiä tai erityistä retkeilykohdetta.

Hakemusalueella tai sen läheisyydessä ei ole porotalouden rakenteita.

Puistoalueelle voidaan tehdä uusia käyttöoikeussopimuksia kansallispuistoa koskevan asetuksen (932/1981) sallimia tarpeita varten.

Paikalliset voivat metsästä kansallispuiston alueella. Lupia ei kuitenkaan myydä ulkopuolisille.

Liitteet: Hakemus
Kartta alueesta 1:10 000
Kartta alueesta 1:25000
Yleiskartta alueesta 1:100000

Aineistoa:

Kaivosrekisterin karttapalvelu (<https://gtkdata.gtk.fi/Kaivosrekisteri/index.html>)

Lemmenjoen kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma

(<http://julkaisut.metsa.fi/assets/pdf/lp/Csarja/c48.pdf>)

Retkeilyreitit (www.retkikartta.fi/)

[Saamelaisten kotiseutualueen luonnonvarasuunnitelma | Metsähallitus \(metsa.fi\)](#)

Erämaalaki (<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1991/19910062>)

Paliskuntain yhdistyksen ja Metsähallituksen välinen yhteistyösopimus (<https://www.metsa.fi/wp-content/uploads/2021/03/Paliskuntain-yhdistyksen-ja-Metsahallituksen-valinen-sopimus-2021.pdf>)